

Lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä kaivosmineraaliveroa koskevasta lainsäädännöstä

Kunnanhallitus 17.10.2022 § 205
315/00.04.00/2022

Valmistelija talousjohtaja Petteri Ristikangas, puh. 044 740 1103

Valtiovarainministeriö pyytää Siilinjärven kunnalta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaivosmineraaliveroa koskevasta lainsäädännöstä (VN/22230/2022). Lausunto on pyydetty antamaan 17.10.2022 mennessä.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaan selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön erillinen kaivosvero, jotta maaperän kaivannaisista saadaan yhteiskunnalle kohtuullinen korvaus. Valtiovarainministeri Annika Saarikko asetti työryhmän arvioimaan eri verovaihtoehtojen soveltuvuutta, toteuttamiskelpoisuutta ja pääasiallisia vaikutuksia. Työryhmän työ valmistui kesäkuussa 2022 ja työryhmän arviomuistio oli lausuntokierroksella elokuun alkuun saakka.

Työryhmän arviomuistion ja lausuntokierroksen perusteella on tehty päätös kaivosmineraaliveroa koskevan lainvalmistelun käynnistämisestä syksyllä 2022. Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kaivosmineraaliverolaki, joka kohdistuu Suomessa louhittuihin kaivosmineraaleihin. Veromalli olisi luonteeltaan rojalittyypinen suoritus, jossa verotuotosta 60 prosenttia ohjattaisiin kaivosten sijaintikunnille. Verovelvollinen olisi tyypillisesti kaivosyhtiö ja vero määräytyisi metallimalmien osalta sen ajankohdan perusteella, jona verovelvollinen toimittaa sen rikastettavaksi, ja muiden kaivosmineraalien osalta ajankohtana, jona kaivosmineraali louhitaan.

Kaivosmineraaliverolla on tarkoitus ohjata yhteiskunnalle kohtuullinen korvaus uusiutumattomien luonnonvarojen käytöstä. Kaivosveron vuosittaisen verotuoton arvioidaan olevan noin 25 miljoonaa euroa, josta valtion osuus olisi 10 miljoonaa euroa ja kaivosten sijaintikuntien 15 miljoonaa euroa. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024, jolloin verotuottoa kertyisi ensimmäistä kertaa vuonna 2025. Verolla ei ole ympäristönsuojelullisia tavoitteita.

Lakiluonnos kokouksen oheismateriaalina.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: ---

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää lausuntonaan luonnoksesta hallituksen esityksestä kaivosmineraaliveroa koskevasta lainsäädännöstä seuraavaa:

Lakiluonnos vastaa niitä tavoitteita, joita maan hallitus on tavoitellut lakivalmistelua käynnistäessään. Suunniteltu verotusjärjestelmä on suhteellisen nopeasti käyttöönotettavissa ja se toteutettavissa kustannustehokkaasti.

Veron kokonaistuottotavoitteeksi on asetettu 25 miljoonaa. Kaivosvero ei saa vaarantaa toteutuessaan kaivosten toimintaedellytyksiä. Veron tuottotavoitetta tulee kasvattaa, mikäli Suomeen avataan uusia merkittäviä kaivoksia tai tarkastella alaspäin, mikäli kaivosten määrässä tai kannattavuudessa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Kaivosvero tulee maksaa kaikissa tilanteissa kaivospaikkakunnalle, jossa

louhinta tapahtuu. Kaivosveron tuotto jako-osuudeksi esitetään kunnat 60 % ja valtio 40 %. Siilinjärven kunta esittää jako-osuuden tarkistusta kunnat 80 % ja valtio 20 %, koska kaivostoiminnan kaikki vaikutukset, myös negatiiviset, kohdistuvat ensisijaisesti kaivospaikkakuntaan.

Kaivosveroa ei tule sisällyttää valtiosuukausien tasausjärjestelmään.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.